

**МАКЕДОНСКА БАНКА ЗА ПОДДРШКА
НА РАЗВОЈОТ А.Д., СКОПЈЕ**

**Финансиски извештаи и
Извештај на независните ревизори
за годините што завршуваат на
31 декември 2004 и 2003**

Превод на оригиналниот текст на Извештајот издаден на англиски јазик

СОДРЖИНА

	Страница
Извештај на независните ревизори	1
Биланс на состојба	2
Биланс на успех	3
Извештај за промените на акционерската главнина	4
Извештај за паричните текови	5
Белешки кон финансиските извештаи	6 – 25

Превод на оригиналниот текст на Извештајот издаден на англиски јазик

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО УПРАВНИОТ ОДБОР И АКЦИОНЕРОТ НА МАКЕДОНСКА БАНКА ЗА ПОДДРШКА НА РАЗВОЈОТ А.Д., СКОПЈЕ

Ние извршивме ревизија на приложените биланси на состојба на Македонска банка за поддршка на развојот А.Д., Скопје (во понатамошниот текст "Банката") на 31 декември 2004 и 2003 година, како и на билансите на успех, извештаите за промените на акционерската главнина и извештаите за паричните текови за годините што тогаш завршуваат. Овие финансиски извештаи се одговорност на раководството на Банката. Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршените ревизии.

Ние ги извршивме ревизиите во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека во финансиските извештаи нема погрешни прикажувања кои би можеле да имаат значајно влијание. Ревизијата вклучува проверка, преку тестирање на изворната документација врз основа на која се евидентирани износите во финансиските извештаи. Ревизијата исто така вклучува вреднување на применетите сметководствени принципи и значајни проценки од страна на раководството, како и проценка на севкупната презентација на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизиите што ги извршивме ни обезбедуваат разумна основа за нашето мислење.

Според наше мислење, наведените финансиски извештаи, во сите материјални погледи, ја претставуваат реално финансиската состојба на Банката на 31 декември 2004 и 2003 година, резултатите од нејзиното работење, промените во акционерската главнина и паричните текови за годините што тогаш завршуваат, во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Deloitte ДООЕЛ
Скопје
25 март 2005

Превод на оригиналниот текст на Извештајот издаден на англиски јазик

БИЛАНС НА СОСТОЈБА
На 31 декември 2004 и 2003
(во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2004</u>	<u>2003</u>
СРЕДСТВА			
Пари и депозити кај Централната Банка	11	1,130,648	423,589
Кредити одобрени на други банки	12	913,794	1,474,204
Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	13.1	355	353
Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	13.2	259,207	-
Опрема	14	4,396	3,575
Нематеријални средства	14	212	233
Средства наменети за продажба	15	9,685	-
Останати побарувања		2,952	2,605
Вкупно средства		<u>2,321,249</u>	<u>1,904,559</u>
ОБВРСКИ И АКЦИОНЕРСКА ГЛАВНИНА			
Обврски			
Обврски по кредити	16	1,207,643	879,830
Други обврски	17	12,924	6,039
Обврски по основ на комисионо работење, нето	18	104,021	53,188
Вкупно обврски		<u>1,324,588</u>	<u>939,057</u>
Акционерска главнина			
Акционерски капитал	19	932,400	932,400
Резерви на Банката		34,211	30,268
Акумулирана добивка		30,050	2,834
Вкупно акционерска главнина		<u>996,661</u>	<u>965,502</u>
Вкупно обврски и акционерска главнина		<u>2,321,249</u>	<u>1,904,559</u>
НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ	20	<u>134,470</u>	<u>34,153</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиските извештаи.

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на ден 23 февруари 2005 година.

Овие финансиски извештаи во име на Македонска банка за поддршка на развојот А.Д., Скопје се потпишани од:

Војислав Бислимовски
 Прв генерален директор

Сабина Факиќ
 Втор генерален директор

БИЛАНС НА УСПЕХ

Години што завршуваат на 31 декември 2004 и 2003

(во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Приходи по основ на камати	4	118,982	114,219
Расходи по основ на камати	4	<u>(29,887)</u>	<u>(33,208)</u>
Нето приходи по основ на камати		89,095	81,011
Приходи од надомести и провизии	5	18,299	15,626
Расходи од надомести и провизии	5	<u>(7,739)</u>	<u>(5,338)</u>
Нето приходи од надомести и провизии		10,560	10,288
Позитивни курсни разлики, нето		1,019	6,438
Останати деловни приходи	6	3,468	509
Намалено за резервација за потенцијални загуби, ненаплативост и резервација за неизвесни обврски, нето	7	(24,238)	(94,916)
Останати деловни расходи	8	<u>(42,657)</u>	<u>(36,804)</u>
Добивка/(Загуба) пред вонредни ставки и оданочување		37,247	(33,474)
Вонредни ставки	9	-	39,095
Добивка пред оданочување		37,247	5,621
Данок на добивка	10	<u>(6,088)</u>	<u>(1,661)</u>
Нето добивка за годината		<u>31,159</u>	<u>3,960</u>

Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат интегрален дел на овие финансиските извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ НА АКЦИОНЕРСКАТА ГЛАВНИНА

Години што завршуваат на 31 декември 2004 и 2003

(во илјади денари)

	<u>Акцион. капитал</u>	<u>Резерви на Банката</u>	<u>Акумул. добивка</u>	<u>Вкупно</u>
Состојба на 1 јануари 2003	932,400	17,408	11,734	961,542
Нето добивка за годината	-	-	3,960	3,960
Распоредување на добивката	-	12,860	(12,860)	-
Состојба на 31 декември 2003	<u>932,400</u>	<u>30,268</u>	<u>2,834</u>	<u>965,502</u>
Состојба на 1 јануари 2004	932,400	30,268	2,834	965,502
Нето добивка за годината	-	-	31,159	31,159
Распоредување на добивката	-	3,943	(3,943)	-
Состојба на 31 декември 2004	<u>932,400</u>	<u>34,211</u>	<u>30,050</u>	<u>996,661</u>

Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат интегрален дел на овие финансиските извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

Години што завршуваат на 31 декември 2004 и 2003

(во илјади денари)

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Добивка пред оданочување	37,247	5,621
<i>Усогласувања за:</i>		
Амортизација	3,101	3,776
Резервирање за потенцијални загуби и ненаплативост	27,068	94,916
Нераспределена добивка од вложувања наменети за продажба	-	(125)
Позитивни курсни разлики, нето	<u>(1,019)</u>	<u>(6,438)</u>
	66,397	97,750
Нето (зголемување)/намалување на деловните средства:		
Кредити на банки	533,342	(208,157)
Останати средства	<u>(11,223)</u>	<u>3,269</u>
Нето зголемување на деловните обврски:		
Останати обврски	54,817	42,592
Платен данок на добивка	<u>(1,595)</u>	<u>(1,661)</u>
Нето пари од/(користени за) деловни активности	641,738	(66,207)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Зголемување на вложувања кои се чуваат до доспевање	(259,207)	-
Набавка на опрема, нето	<u>(3,285)</u>	<u>(347)</u>
Нето пари користени за инвестициони активности	(262,492)	(347)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Зголемување/(намалување) на обврските по кредити	<u>327,813</u>	<u>(8,165)</u>
Нето пари од/(користени за) финансиски активности	327,813	(8,165)
Нето зголемување (намалување) на пари и парични еквиваленти	707,059	(74,719)
Пари и парични еквиваленти на почеток на годината	<u>423,589</u>	<u>498,308</u>
Пари и парични еквиваленти на крајот на годината	<u>1,130,648</u>	<u>423,589</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиските извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2004 и 2003

1. ОСНОВНИ АКТИВНОСТИ

Македонска банка за поддршка на развојот А.Д., Скопје (во понатамошниот текст “Банката”) е основана како акционерско друштво во државна сопственост на 23 октомври 1998. Дирекцијата на Банката е лоцирана на “3-та Македонска бригада бб”, Скопје, Република Македонија.

Банката работи во согласност со банкарските прописи, под надзор на Централната Банка на Република Македонија. Банката е одговорна за своите обврски со вкупните средства во сопственост на Банката и нема право на било какви интервенции или покривање на загуби од Државниот буџет.

Основните активности на Банката вклучуваат финансирање на отпочнување со работа и развој на мали и средни претпријатија и финансирање на извозно ориентираните производни дејности. Овие активности се имплементирани преку обезбедување на краткорочни и долгорочни кредити, одобрување кредити за финансирање на извозот, издавање на гаранции за извозно ориентирани претпријатија и обезбедување на краткорочни извозно-кредитни осигурувања од комерцијални ризици. Финансиските производи на Банката се нудат според пазарните услови преку учество на банки посредници во Република Македонија кои го сносат крајниот ризик на наплата на побарувањата.

Вкупниот број на вработени во Банката на 31 декември 2004 и 2003 година изнесува 25 и 23, соодветно.

2. ОСНОВА ЗА ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ И СПОРЕДБЕНИ ПОДАТОЦИ

2.1. Основа за презентирање на финансиските извештаи

Прикажаните финансиски извештаи се подготвени во согласност со стандардите и интерпретациите одобрени од страна на Одборот за Меѓународни Сметководствени Стандарди, кои се познати како Меѓународни стандарди за финансиско известување (МСФИ). Овие стандарди и интерпретации претходно беа познати како Меѓународни сметководствени стандарди (МСС).

Подготвувањето на финансиските извештаи во согласност со МСФИ бара од раководството да направи најдобри проценки и разумни претпоставки во врска со презентираниот износ на средствата и обврските, да презентира обелоденувања за одложените средства и обврски на датумот на финансиските извештаи како и да ги презентира износите на приходите и трошоците што настанале во текот на пресметковниот период. Овие проценки и претпоставки се засновани на расположливите информации на датумот на финансиските извештаи, како и на идните фактички резултати кои би се разликувале од овие проценки.

Прикажаните финансиски извештаи се искажани во илјади македонски денари.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2004 и 2003

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИТЕ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1. Признавање на приходи и расходи

Приходите и расходите по основ на камати, останатите деловни приходи и расходи се евидентирани врз основа на временско разграничување. Провизиите и надоместите се прикажуваат во моментот на нивното настанување.

Надоместоците од комисионо работење се признаваат во моментот на одобрување на кредитите на крајните корисници.

3.2. Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија (“НБРМ”), која е Централна Банка на Република Македонија, кои важат на денот на трансакцијата.

Средствата и обврските кои гласат на странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Билансот на состојба, кои се приближни на курсевите кои важат на пазарот.

Нето позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во Билансот на успех во периодот кога тие настануваат.

3.3. Кредити одобрени од Банката и резервирање за потенцијални загуби и ненаплативост

Кредитите одобрени од Банката се прикажуваат според сметководствената метода на набавна вредност, во моментот кога парите се одобрени на комитентот. Истите, последователно се прикажуваат според амортизираниот трошок врз основа на договорните каматни стапки.

Кредитите и авансите одобрени на банки се прикажани во нето износ по намалување на загубата по основ на ненаплативост. Резервирањето за потенцијални загуби се определува врз основа на анализите на кредитното портфолио и го прикажува износот кој според проценките на менаџментот е соодветен за резервирање на потенцијалните загуби кои произлегуваат од кредитното портфолио. Овие резервации се прават врз основа на детална процена за ризичноста на средствата. Дополнително, овие резервации се признаваат со цел покривање на потенцијалниот ризик кој иако не е посебно утврден, сепак врз основа на изминатите искуства е присутен во кредитното портфолио.

Вкупното зголемување на резервациите за потенцијални загуби и ненаплативост се признава на терет на Билансот на успех, а вкупната резервација истовремено се одбива од кредитите и авансите на банки. Според процена на Раководството на Банката, резервациите се направени врз основа на претходно искуство, познато како инхерентен ризик на портфолиото и неповолни ситуации кои можат да го доведат кредитобарачот да престане да плаќа, проценетата вредност на залогот како и тековната економска состојба.

3.4. Вложувања расположиви за продажба

Хартиите од вредност расположиви за продажба претставуваат финансиски инструменти кои не се класифицирани како финансиски средства кои се чуваат за тргување или финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Прикажаното портфолио е составено од некотираните сопственички хартии од вредност во банки и финансиски институции, врз кои Банката нема контрола. Овие вложувања во хартии од вредност се прикажани по набавна вредност намалена за резервацијата за потенцијални загуби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2004 и 2003

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИТЕ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5. Вложувања кои се чуваат до доспевање

Вложувања кои се чуваат до доспевање претставуваат финансиски средства со фиксни или определени плаќања и фиксно доспевање, за кои Банката има намера и можност да ги чува до доспевање. Ова портфолио ги вклучува обврзниците издадени од Владата на Република Македонија. Овие хартии од вредност се прикажани според амортизираниот трошок врз основа на методот на ефективна каматна стапка.

3.6. Опрема и нематеријални основни средства

Опремата и нематеријалните средства се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната исправка на вредноста и акумулираната загуба поради оштетување, доколку постои. Почетната набавна вредност на опремата и нематеријалните средства се состои од набавната цена, која ги вклучува увозните давачки и неповратните даноци како и сите трошоци кои можат да се припишат со цел доведување на средството во работна состојба и барана локација.

Амортизацијата се пресметува на крајните износите од претходната година и износот на ново набавените средства во текот на годината и се пресметува на праволиниска основа со користење на следните минимални пропишани годишни стапки со цел трошокот на средствата да се алоцира за време на нивниот проценет корисен век како што следува:

<u>Применети годишни стапки</u>	<u>2004-2003</u>
Компјутери	25%
Моторни возила	20%
Мебел и опрема	10%-25%
Нематеријални средства	25%

Кога средствата кои се предмет на амортизација се ставаат надвор од употреба, или на било кој начин се отуѓуваат, соодветната ревалоризирана набавна вредност и исправката на вредноста се искнижуваат од соодветните сметки. Добивки или загуби остварени со отуѓувањата се евидентираат како останати приходи одн. деловни расходи, соодветно.

3.7. Пари и парични еквиваленти

Позицијата пари и парични еквиваленти, за цели на извештајот за паричните текови, вклучува готовина на тековна сметка, други парични салда и благајнички записи со доспевање до 1 месец.

3.8. Средства од комисионо работење

Средства и обврски управувани во име и за сметка на банки се вклучени во Билансите на состојба на нето основа. Нето средствата или обврските прикажани во Билансот на состојба претставуваат времена разлика помеѓу наплатата или исплатата на обврските за сметка на банките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2004 и 2003

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИТЕ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9. Резервирање за потенцијални обврски

Во нормалниот тек на работење, Банката навлегува во односи кои претставуваат потенцијални обврски кои се евидентираат на вонбилансната евиденција и се однесуваат на потенцијални обврски врз основа на извозно-кредитно осигурување од комерцијални ризици. Со цел да се покрие ризикот од ненаплативост, договорите за осигурување на банката се 95% реосигурани кај странски реосигурител. Резервирањето за потенцијални загуби за овие потенцијални обврски се одредува на иста основа како што е наведено во белешката 3.3 кон финансиските извештаи.

3.10. Трошоци и бенефиции за вработените

Банката нема дефинирано планови за отпремнини при пензионирање или опции за наградување базирани на акции на 31 декември 2004 и 2003. Раководството проценува дека сегашната вредност на идните обврски спрема вработените кои се однесуваат на бенефиции при пензионирањето не се материјално значајни на 31 декември 2004 и 2003 година. Раководството не направи пресметка за сегашната вредност на овие обврски.

3.11. Данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува во согласност со законските одредби на Република Македонија врз основа на добивката или прикажаната загуба во Билансот на успех составен во согласност со Македонската фискална регулатива. Пресметката на месечната аконтација на данокот на добивка се плаќа однапред како што е определено од даночните органи. Крајниот данок на добивка од 15% се плаќа врз основа на прикажаната годишна добивка во Билансот на успех подготвен според законската регулатива.

Одложениот данок на добивка е евидентиран со примена на методот на обврска за времените разлики кои произлегуваат од даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност за целите на финансиското известување. Во моментот, одобрените даночни стапки се користат за одредување на одложениот данок на добивка. Одложена даночна обврска се признава за сите временни разлики освен ако не произлегуваат од почетното признавање на средството или обврската кои во моментот на нивното настанување немале никакво влијание на финансиската добивка, ниту пак на добивката (загубата) која е предмет на оданочување. Одложено даночно средство се признава за сите временни разлики кои претставуваат одбитна ставка и тоа во обем во кој што постои веројатност дека ќе постои добивка, која ќе биде предмет на оданочување и во однос на која ќе може да се искористат времените разлики како одбитна ставка, освен доколку одложените даночни средства произлегуваат од иницијалното евидентирање на средствата или обврските настанати во трансакции кои во моментот на нивното настанување немале никакво влијание на финансиската добивка, ниту пак на добивката (загубата) која е предмет на оданочување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

4. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВ НА КАМАТИ

Приходите и расходите по основ на камати можат да бидат анализирани по секторите во кои се пласирани кредитите и авансите како и во однос на соодветните извори на депозити или користени кредити, како што следува:

	Во илјади денари			
	Години што завршуваат на 31 декември		2003	
	2004	2003	Приходи	Расходи
	<u>Приходи</u>	<u>Расходи</u>	<u>Приходи</u>	<u>Расходи</u>
Камати од кредити, хартии од вредност со рок на доспевање и позајмици:				
- Банки и финансиски институции	99,230	28,396	107,399	31,964
- Странски банки	14,727	97	6,820	154
- Влада и локални органи	5,025	1,394	-	1,090
	<u>118,982</u>	<u>29,887</u>	<u>114,219</u>	<u>33,208</u>

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВ НА НАДОМЕСТИ И ПРОВИЗИИ

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат на 31 декември	
	2004	2003
Приходи		
- од комисионо работење	16,091	13,707
- премија за осигурување	2,208	1,794
- друго	-	125
	<u>18,299</u>	<u>15,626</u>
Расходи		
- комисионо работење	5,096	3,633
- премија за реосигурување	1,855	1,207
- расходи од претходна година за премија за реосигурување	267	348
- друго	521	150
	<u>7,739</u>	<u>5,338</u>

Банката е овластена да биде банка агент на Владата на Република Македонија, пласирајќи ги кредитите од Италијанската кредитна линија на крајните корисници преку селектирани комерцијални банки од Република Македонија. Надоместите и провизиите од финансиските услугите кои ги обезбедува Банката а се однесуваат на комисионото работење се пресметуваат во рамки од 4% до 5% на износот на пласираните кредити на крајните корисници. На примените средства од Италијанската кредитна линија Банката плаќа комисионен надомест од 1.75%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВ НА НАДОМЕСТИ И ПРОВИЗИИ
(продолжение)

Надоместоците и провизиите од премии за осигурување на кредити за поддршка на извозот и реосигурување од комерцијални ризици се пресметува на основа на ризикот на изложеност на земјата за која извозот е наменет, и според тоа Банката пресметува месечна премија за осигурување по стапка од 0.01% до 2.5% за извезените стоки и услуги. Во согласност со спогодбата со реосигуреникот, истиот прима 95% од основицата на бруто премија примена од страна на Банката, а после одбивање на банкарскиот надомест по каматна стапка од 18%.

6. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат	
	на 31 декември	
	2004	2003
Приходи од вложувања	-	125
Капитална добивка	392	-
Приходи од права преотстапени DEG	2,873	-
Останато	203	384
	<u>3,468</u>	<u>509</u>

7. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ЗАГУБИ ПО ОСНОВ НА НЕНАПЛАТИВОСТ И РЕЗЕРВАЦИИ
ЗА НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

а. Трошок за годината/(Ослободување)

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат	
	на 31 декември	
	2004	2003
- кредити на банки и финансиски институции	25,631	92,537
- вложувања расположиви за продажба	(2)	9
- потенцијални обврски	(1,391)	2,370
	<u>24,238</u>	<u>94,916</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

7. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ЗАГУБИ ПО ОСНОВ НА НЕНАПЛАТИВОСТ И РЕЗЕРВАЦИИ
ЗА НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ (продолжение)

б. Промени на потенцијалните загуби по основ на ненаплативост и резервации за неизвесни обврски за 2004 и 2003 година

	Во илјади денари			
	Кредити на банки	Година што завршува на 31 декември 2004		Вкупно
Вложувања расположиви за продажба		Неизвесни обврски		
Состојба на почеток на годината	144,119	14	4,284	148,417
Трошок за годината/(ослободување), нето	25,631	(2)	(1,391)	24,238
Пресметана затезна камата за сомнителни и спорни побарувања	18,249	-	-	18,249
Состојба на крајот на годината	187,999	12	2,893	190,904

	Во илјади денари			
	Кредити на банки	Година што завршува на 31 декември 2003		Вкупно
Вложувања расположиви за продажба		Неизвесни обврски		
Состојба на почеток на годината	45,932	5	1,914	47,851
Трошок за годината, нето	92,537	9	2,370	94,916
Пресметана затезна камата за сомнителни и спорни побарувања	5,650	-	-	5,650
Состојба на крајот на годината	144,119	14	4,284	148,417

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

8. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ РАСХОДИ

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат на 31 декември	
	2004	2003
Материјали и услуги	7,608	5,930
Амортизација	3,101	3,776
Реклама и репрезентација	1,655	1,809
Бруто плати и други исплати на вработените	22,404	18,408
Даноци	334	188
Закупнина	4,372	4,383
Судски трошоци и вонсудски поравнувања	1,713	258
Премии за осигурување	367	887
Распределба на 1% во Гарантниот фонд која се однесува на мината година	-	551
Други трошоци	1,103	614
	<u>42,657</u>	<u>36,804</u>

9. ВОНРЕДНИ СТАВКИ

Вонредните ставки за 2003 година во износ од 39,095 илјади денари вклучуваат износ од 30,180 илјади денари кој што се однесува на отписот на Гарантниот фонд кој не претставува обврска за враќање на Банката. Врз основа на договорот за отплата потпишан на 19 декември 2003 година меѓу DEG, Банката и Министерството за финансии на Република Македонија, Банката е обврзана да ги отплаќа обврските кои се однесуваат на Кредитниот Фонд на дисконтна основа почнувајќи од 1 декември 2003 до 30 јуни 2004 година. Во гореспоменатиот договор сите права и обврски кои потекнуваат од истиот ќе се сметаат за целосно исполнети. Согласно горенаведениот договор, раководството на Банката извршило отпис на Гарантниот фонд кој не претставува обврска за враќање на Банката и прикажала вонредни приходи во финансиските извештаи во износ од 30,180 илјади денари. На 31 декември 2004 година Банката нема неисплатени обврски кои се однесуваат на гореспоменатиот договор.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

10. ДАНОК НА ДОБИВКА

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2004	Година што завршува на 31 декември 2003
Добивка пред оданочување	37,247	5,621
Усогласувања на законската добивка кои не се признаваат за даночни цели	-	(16)
Добивка пред оданочување според локалните законски прописи.	37,247	5,605
Данок според законската стапка на данок на добивка од 15%	5,587	841
Даночни ефекти на трошоците кои не се признаваат во одредувањето на оданочивата добивка	501	820
Данок на добивка	<u>6,088</u>	<u>1,661</u>

11. ПАРИ И ДЕПОЗИТИ КАЈ ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

	Во илјади денари	
	31 декември 2004	31 декември 2003
Готовина во каса	100	93
Депозити кај Централната Банка	10,229	56,407
Девизни сметки по видување:		
- кај странски банки	772,221	367,089
Благајнички записи	348,098	-
	<u>1,130,648</u>	<u>423,589</u>

На 31 декември 2004 година, износот од 640,225 илјади денари вклучува девизни сметки по видување кај странски банки и се однесуваат на финансиски средства кои се чуваат во две банки од земји на Европската Унија.

На 31 декември 2004 година, износот од 348,098 илјади денари се однесува на благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Македонија со доспевање на 28 јануари 2005 година и годишен принос од 10%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

12. КРЕДИТИ НА ДРУГИ БАНКИ

	31 декември 2004			Во илјади денари 31 декември 2003		
	До една година	Над една година	Вкупно	До една година	Над една година	Вкупно
Во денари:						
- Кредити за поддршка на извозни аранжмани со каматна стапка од 8% годишно	279,895		279,895	650,678	-	650,678
- Кредити од Германско-Македонскиот фонд пласирани преку банки со каматна стапка од 8% годишно.	-	46,963	46,963	-	52,406	52,406
- Кредити за развој на мали и средни претпријатија со каматна стапка од 8% годишно.	-	103,718	103,718	37,749	80,214	117,963
	<u>279,895</u>	<u>150,681</u>	<u>430,576</u>	<u>688,427</u>	<u>132,620</u>	<u>821,047</u>
Во странска валута:						
- Кредити од германската кредитна линија со каматна стапка од 8% годишно..	-	615,219	615,219	86,126	647,629	733,755
- Кредити од Германско-Македонскиот фонд со каматна стапка од 5.5% годишно.	-	55,998	55,998	-	63,521	63,521
	<u>-</u>	<u>671,217</u>	<u>671,217</u>	<u>86,126</u>	<u>711,150</u>	<u>797,276</u>
Тековна доспеаност на кредити над една година	356,261	(356,261)	-	435,490	(435,490)	-
	<u>636,156</u>	<u>465,637</u>	<u>1,101,793</u>	<u>1,210,043</u>	<u>408,280</u>	<u>1,618,323</u>
Намалено за резервирање на потенцијални загуби и ненаплативост	(147,283)	(40,716)	(187,999)	(141,803)	(2,316)	(144,119)
	<u>488,873</u>	<u>424,921</u>	<u>913,794</u>	<u>1,068,240</u>	<u>405,964</u>	<u>1,474,204</u>

13. ВЛОЖУВАЊА

13.1 Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба

	Во илјади денари	
	31 декември 2004	31 декември 2003
Вложувања во некотираните сопственички хартии од вредност на банки и други финансиски институции во денари	367	367
Намалено за резервација на потенцијални загуби и ненаплативост	(12)	(14)
	<u>355</u>	<u>353</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2004 и 2003

13. ВЛОЖУВАЊА (продолжение)

13.2 Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

На 31 декември 2004 година, вложувањата во хартии од вредност со рок на доспевање во износ од 259,207 илјади денари претставуваат државни записи издадени од Владата на Република Македонија, со доспевање од 3 до 6 месеци и каматна стапка која е во рамки од 8.80% до 9.50%.

ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

14.

а) Движења на основните средства во 2004

	Мебел и <u>опрема</u>	Моторни <u>возила</u>	Во илјади денари	
			<u>Вкупно</u>	<u>Нематеријал. средства</u>
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари 2004	10,638	3,873	14,511	1,306
Зголемувања во текот на годината	920	2,784	3,704	197
Оттуѓувања	= (1,459)	(1,459)	=	
Состојба на 31 декември 2004	11,558	5,198	16,756	1,503
Акумулирана исправка на вредноста				
Состојба на 1 јануари 2004	8,198	2,738	10,936	1,073
Трошок за годината	1,642	1,241	2,883	218
Оттуѓувања	- (1,459)	(1,459)	-	
Состојба на 31 декември 2004	9,840	2,520	12,360	1,291
Нето книговодствена вредност на 31 декември 2004	1,718	2,678	4,396	212
31 декември 2003	<u>2,440</u>	<u>1,135</u>	<u>3,575</u>	<u>233</u>

15. СРЕДСТВА НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА

На 31 декември 2004 година, немонетарните средства добиени при наплата на долгови се состојат од станбени апартаменти во износ од 9,685 илјади денари (2003 - нула). Банката има намера овие средства да ги продаде во блиска иднина.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

16. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2004	31 декември 2003
	<u>Долгорочни</u>	<u>Долгорочни</u>
По извори:		
- Германска кредитна линија - Kreditanstalt fur Wiederbau (KfW) – за кредитна поддршка, модернизација и експанзија на постоечките мали и средни претпријатија, како и создавање на нови преку обезбедување на среднорочни и долгорочни кредити за вложувања, со период на отплата од 11 години на еднакви полугодишни рати, со вклучен грејс период од 3 години и камата EURIBOR плус 1.85% годишно. Вкупниот кредит треба целосно да се отплати на 25 август 2010 година.	699,622	757,556
- Германска кредитна линија - Kreditanstalt fuer Wiederbau (KfW) – за кредитна поддршка на постоечкиот Германско – Македонски фонд ("GMF"), кој е наменет за рефинансирање кредити на микро, мали и средни претпријатија за потребите на финансирање на основни и тековни средства, со период на отплата од 40 години во еднакви полугодишни рати и 10 години грејс период. Кредитот ќе биде исплатен во две транши со годишни каматни стапки од 0.75% и 2.00% последователно. Вкупниот кредит треба да биде целосно отплатен до 30 декември 2044 година.	379,190	-
- Кредитна фондација финансирана од германската влада – за кредитна поддршка на македонски државјани повратници од ФР Германија како и поддршка на мали и средни претпријатија, со период на на отплата од 30 години во еднакви полугодишни рати, со вклучен грејс период од 10 години и каматна стапка од 2% годишно. Вкупниот кредит треба да биде целосно отплатен на 30 јуни 2026 година	128,831 <u>1,207,643</u>	122,274 <u>879,830</u>
Тековен дел на долгорочни кредити	<u>(114,956)</u>	<u>(114,928)</u>
	<u>1,092,687</u>	<u>764,902</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

17. ДРУГИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2004	31 декември 2003
Обврски за данок на добивка	4,493	201
Обврски кон добавувачи	1,992	676
Примени аванси	1,442	-
Резервација за неизвесни обврски	2,893	4,284
Останати обврски:		
- во денари	1,943	668
- во странска валута	161	210
	<u>12,924</u>	<u>6,039</u>

18. ОБВРСКИ ЗА КОМИСИОНО РАБОТЕЊЕ, НЕТО

	Во илјади денари	
	31 декември 2004	31 декември 2003
Побарувања од комисионо работење	324,039	171,382
Обврски од комисионо работење	<u>(428,060)</u>	<u>(224,570)</u>
	<u>(104,021)</u>	<u>(53,188)</u>

Банката е овластена да биде банка агент на Владата на Република Македонија, пласирајќи ги кредитите од Италијанската кредитна линија на крајните должници преку селектирани комерцијални банки од Република Македонија. Овие средства се пласираат со 5.5 години грејс период ќе бидат наплатени во рок од 15 години, во 30 еднакви полугодишни рати. Банката плаќа комисиона провизија од 1.75% на примените средства. Банката овие средства ги пласира на комерцијални банки со една и пол година грејс период и рок на враќање во 22 еднакви тримесечни рати. Банката не е изложена на кредитен ризик кој што се однесува на кредитите пласирани на комерцијалните банки. Комерцијалните банки ги пласираат примените средства на крајните должници со годишна каматна стапка од 7%. Нето обврските од комисионо работење во износ од 104,021 илјади денари (2003 – 53,188 илјади денари) ги одразуваат временските разлики помеѓу периодот на несовпаѓање помеѓу грејс периодот на повлечените и пласираните средства од горе наведената кредитна линија.

19 АКЦИОНЕРСКА ГЛАВНИНА

Акционерскиот капитал на 31 декември 2004 го сочинуваат 300,000 обични акции во сопственост на Владата на Република Македонија, со номинална вредност од 3,108 денари секоја.

Сопственикот на обични акции има право на учество во раководството на Банката преку правото на глас на Собранија на акционери како и во распределбата на добивката.

Резервите на Банката се состојат од распределба на добивката и може да се употребат за покривање на загубите. Ваквите резерви не можат да се распоредат на акционерите освен во случај на ликвидација на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

20. НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

Банката е изложена на неизвесни обврски по основ на обезбедување извозно-кредитно осигурување од комерцијални ризици. Банката го покрива ризикот на ненаплативост на побарувањата од комитенти за извезените стоки и услуги. Договорите за осигурување се реосигурани кај Slovenska izvozna druzba, d.d., Ljubljana. Нето изложеноста на Банката по основ на потенцијалните обврски е прикажана подолу:

	Во илјади денари	
	31 декември 2003	31 декември 2002
Осигурани побарувања	134,470	34,153
Реосигурување на побарувањата	(127,747)	(32,445)
Вкупна изложеност, нето од реосигурување	6,723	1,708

Резервациите за неизвесни обврски на 31 декември 2004 изнесуваат 2,893 илјади денари (31 декември – 4,284 илјади денари).

На 31 декември 2004 и 2003 година не постојат активни судски спорови кои се водат против Банката.

21. НЕУСОГЛАСЕНОСТ СО ЛОКАЛНИТЕ ЗАКОНСКИ ОДРЕДБИ

Банката е обврзана да одржува одредени минимални и максимални коефициенти кои се однесуваат на обемот на активности и структура на ризичните средства во согласност со барањата од Закон за банки на Република Македонија, и со регулативите на Народна Банка на Република Македонија. На 31 декември 2004 година коефициентот на отворена девизна позиција од 67.3% го надминува пропишаниот максимум од 50% од гарантниот капитал на Банката.

22. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Објективната вредност на финансиските инструменти претставува износ кој може да се реализира со продажба на средствата или да се употреби за подмирување на обврските помеѓу добро познати субјекти во независна трансакција. Онаму каде е можно, објективната вредност се утврдува врз основа на официјално објавените пазарни вредности. Меѓутоа, во окружувањето не постои доволно ниво на публикувани информации за пазарни вредности за значителен дел од финансиските средства на Банката. Во ситуации во кои не постои доволно ниво на публикувани информации за пазарните вредности, објективната вредност се одредува со дисконтирање на идните парични текови или со примена на други модели на вреднување, како што е применливо. Промените во основните претпоставки, вклучувајќи ги и дисконтните стапки и проценетите идни парични текови, значително влијаат на проценките. Од тие причини, утврдената објективна вредност не може да биде реализирана во редовна продажба на финансиски инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

22. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Бидејќи не постои расположив пазар за поголем дел од финансиските инструменти на Банката, неопходна е проценка во определувањето на објективната вредност заснована на тековните економски услови и специфични ризици кои се однесуваат на инструментот. Поради неразвиениот пазар на каматни стапки не може разумно да се определат важечките пазарни каматни стапки на финансиските инструменти со слични карактеристики и услови. Соодветно, објективните вредности на должничките инструменти не можат веродостојно да се определат.

На 31 декември 2004 и 2003 година, следните методи и претпоставки се користени во проценката на објективната вредност на секоја група на финансиски инструменти за која е практично да се процени вредноста:

Парични средства, средства кај Централната банка и побарувања од финансиски институции

Сметководствената вредност на овие краткорочни финансиски инструменти е приближна на нивната објективна вредност.

Кредити на други банки

Објективната вредност на одобрените кредити е заснована на кредитните и каматните карактеристики за поединечните кредити за секој сектор од кредитното портфолио. Проценката на резервирањето за потенцијални загуби и ненаплативост ги вклучува проценките на коефициентите на ризик применливи на различни видови на кредити базирани на факторите какви што се тековната состојба на економскиот сектор во кој должникот го извршува своето работење, економската состојба на секој должник како и обезбедувањето на пласманите. Соодветно, се смета дека резервирањето за потенцијални загуби и ненаплативост ја одразува реалната проценка на исправката со цел да се прикаже влијанието на кредитниот ризик.

Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Вложувањата во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање вклучуваат обврзници издадени од Владата на Република Македонија за кои не постои активен пазар. Сепак, поради краткорочната доспеаност, износот на главницата е приближен на пазарната вредност на овии хартии од вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

23. АНАЛИЗА НА ДОСПЕАНОСТА НА СРЕДСТВАТА И ОБВРСКИТЕ

	До еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Во илјади денари 31 декември 2004	
					Над 5 години	Вкупно
СРЕДСТВА						
Пари и депозити кај Централна Банка	1,130,648	-	-	-	-	1,130,648
Кредити на други банки	51,282	-	396,875	458,930	6,707	913,794
Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба					355	355
Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	184,522	54,623	20,062	-	-	259,207
Опрема	-	-	-	-	4,396	4,396
Нематеријални средства					212	212
Средства наменети за продажба					9,685	9,685
Други побарувања	2,952	-	-	-	-	2,952
Вкупно средства	1,369,404	54,623	416,937	458,930	21,355	2,321,249
ОБВРСКИ						
Обврски по кредити	-	57,478	57,478	459,825	632,862	1,207,643
Други обврски	12,924	-	-	-	-	12,924
Обврски од комисионо работење, нето					104,021	104,021
Вкупно обврски	12,924	57,478	57,478	459,825	736,883	1,324,588
Нето ликвидна позиција	1,356,480	(2,855)	359,459	(895)	(715,528)	996,661

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

23. АНАЛИЗА НА ДОСПЕАНОСТА НА СРЕДСТВАТА И ОБВРСКИТЕ (продолжение)

	До еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Во илјади денари 31 декември 2003	
					Над 5 години	Вкупно
СРЕДСТВА						
Пари, девизни сметки по видување и депозити кај Централната Банка	423,589	-	-	-	-	423,589
Кредити на други банки	291,391	81,796	695,053	405,964	-	1,474,204
Вложувања расположиви за продажба	-	-	-	-	353	353
Други побарувања	2,605	-	-	-	-	2,605
Недвижности и опрема	-	-	-	-	3,575	3,575
Нематеријални средства	-	-	-	-	233	233
Вкупно средства	717,585	81,796	695,053	405,964	4,161	1,904,559
ОБВРСКИ						
Обврски по кредити	-	-	122,274	-	757,556	879,830
Други обврски	6,039	-	-	-	-	6,039
Обврски од комисионо работење, нето	-	-	-	-	53,188	53,188
Вкупно обврски	6,039	-	122,274	-	810,744	939,057
Нето ликвидна позиција	711,546	81,796	572,779	405,964	(806,583)	965,502

Позициите со недефинирана доспеаност се вклучени во категоријата над 5 години.

Перидот на доспевање на средствата и обврските како и можноста за замена на каматонските обврски по прифатлива вредност кога тие ќе доспеат претставуваат клучна основа во детерминирањето на ликвидноста на Банката, како и на нејзината подложност на флукуациите на каматните стапки како и на промената на девизните курсеви. Во моментот, голем дел од депозитите на комитенти претставуваат депозити по видување. Како и да е, фактот дека овие депозити се диверзифицирани по број и видови на комитенти како и земајќи го во предвид и претходното искуство на Банката покажуваат дека овие депозити се стабилни и претставуваат долгорочен извор на финансирање на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

24. ИЗЛОЖЕНОСТ НА РИЗИК НА КАМАТНИ СТАПКИ

Банката е изложена на разни ризици во однос на ефектите од движењата на нивото на каматните стапки на пазарот, врз финансиските позиции и готовинските текови. Нивото на каматни стапки може да се зголеми како резултат на таквите промени но исто така може и да се намали или да предизвика загуби во случај на појава на непланирани движења. Изложеностите на Банката на каматен ризик спаѓаат во рамките на другите методи кои се набљудуваат и мерат со употреба на извештајот за осетливост на каматни стапки, но како и да е, постои можност за краток период цената на монетарните средства и обврски да биде повторно одредена, заради што и појавата на било какви каматоносни неусогласености се смета дека е нематеријална.

	Во илјади денари 31 декември 2004		
	Камата	Без камата	Вкупно
СРЕДСТВА			
Пари, девизни сметки по видување и депозити кај Централната Банка	358,438	772,210	1,130,648
Кредити на други банки	913,794	-	913,794
Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	-	355	355
Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	259,207	-	259,207
Други побарувања	-	2,952	2,952
Вкупно средства	<u>1,531,439</u>	<u>775,517</u>	<u>2,306,956</u>
ОБВРСКИ			
Обврски по кредити	1,207,643	-	1,207,643
Други обврски	-	12,924	12,924
Обврски од комисионо работење, нето	104,021	-	104,021
Вкупно обврски	<u>1,311,664</u>	<u>12,924</u>	<u>1,324,588</u>
Нето каматоносна позиција	<u>219,775</u>	<u>762,593</u>	<u>982,368</u>
	Во илјади денари 31 декември 2003		
	Камата	Без камата	Вкупно
СРЕДСТВА			
Пари, девизни сметки по видување и депозити кај Централната Банка	56,500	367,089	423,589
Кредити на други банки	1,474,204	-	1,474,204
Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	-	353	353
Други побарувања	-	2,605	2,605
Вкупно средства	<u>1,530,704</u>	<u>370,047</u>	<u>1,900,751</u>
ОБВРСКИ			
Обврски по кредити	879,830	-	879,830
Други обврски	-	6,039	6,039
Обврски од комисионо работење, нето	53,188	-	53,188
Вкупно обврски	<u>933,018</u>	<u>6,039</u>	<u>939,057</u>
Нето каматоносна позиција	<u>597,686</u>	<u>364,008</u>	<u>961,694</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2004 и 2003

25. НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА

Следните табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Баката на 31 декември 2004 и 2003 година.

	Во илјади денари 31 декември 2004				
	EUR	USD	Вкупно странска валута	Во денари	Вкупно
СРЕДСТВА					
Пари, девизни сметки по видување и депозити кај Централната Банка	772,221	-	772,221	358,427	1,130,648
Кредити на други банки	856,835	16	856,851	56,943	913,794
Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	-	-	-	355	355
Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	-	-	-	259,207	259,207
Други побарувања	-	-	-	2,952	2,952
Вкупно средства	<u>1,629,056</u>	<u>16</u>	<u>1,629,072</u>	<u>677,884</u>	<u>2,306,956</u>
ОБВРСКИ					
Обврски по кредити	1,207,643	-	1,207,643	-	1,207,643
Други обврски	-	-	-	12,924	12,924
Обврски од комисионо работење, нето	104,021	-	104,021	-	104,021
Вкупно обврски	<u>1,311,664</u>	<u>-</u>	<u>1,311,664</u>	<u>12,924</u>	<u>1,324,588</u>
Нето девизна позиција	<u>317,392</u>	<u>16</u>	<u>317,408</u>	<u>664,960</u>	<u>982,368</u>

	Во илјади денари 31 декември 2003				
	EUR	USD	Вкупно странска валута	Во денари	Вкупно
СРЕДСТВА					
Пари, девизни сметки по видување и депозити кај Централната Банка	367,089	-	367,089	56,500	423,589
Кредити на други банки	1,465,271	18	1,465,289	8,915	1,474,204
Вложувања расположиви за продажба	-	-	-	353	353
Други побарувања	-	-	-	2,605	2,605
Вкупно средства	<u>1,832,360</u>	<u>18</u>	<u>1,832,378</u>	<u>68,373</u>	<u>1,900,751</u>
ОБВРСКИ					
Обврски по кредити	757,556	-	757,556	122,274	879,830
Други обврски	-	-	-	6,039	6,039
Обврски од комисионо работење, нето	53,188	-	53,188	-	53,188
Вкупно обврски	<u>810,744</u>	<u>-</u>	<u>810,744</u>	<u>128,313</u>	<u>939,057</u>
Нето девизна позиција	<u>1,021,616</u>	<u>18</u>	<u>1,021,634</u>	<u>(59,940)</u>	<u>961,694</u>

На 31 Декември 2004 и 2003 година кредитите одобрени на комитенти, пресметаните камати и други средства, депозити на банки и комитенти и други обврски деноминирани според курсот денар/евро се презентирани како средства и обврски во евра.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2004 и 2003

27. УПРАВУВАЊЕ СО КРЕДИТЕН РИЗИК

Примарната изложеност на Банката на кредитен ризик, ризикот дека комитентите нема да ги исполнат договорените обврски, генерално произлегува од побарувањата по кредити и аванси. Банката поседува политики и процедури во врска со одобрувањето на кредити и управување со кредитните изложености. Износот на кредитната изложеност во оваа смисла е прикажан врз основа на книговодствената вредност на средствата на денот на Билансот на состојба и е определен врз основа на лимитите и интерните правила одобрени од страна на Кредитниот одбор или Управниот Одбор.

28. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК НА КАМАТНА СТАПКА

Усогласувањето и контролата на неусогласеноста на доспеаноста и каматните стапки на средствата и обврските е од фундаментално значење за менаџментот на Банката. Скоро и да не е вообичаена појава за банките да постои целосна усогласеност земајќи го во предвид фактот што често деловните трансакции се од различни видови и се реализираат под неизвесни услови. Неусогласената позиција многу често ја покажува потенцијалната можност за профитабилност, но исто така може да означува и зголемување на ризикот од загуби.

Изложеноста на Банката на каматните стапки е редовно следена и управувана преку извештаите за осетливост на каматни стапки. Најголемиот дел од каматоносната актива и пасива на Банката е структуриран со цел да постои усогласеност на краткорочните средства и краткорочните обврски, или долгорочните средства и долгорочните обврски со можност за повторно одредување на нивната цена во период од една година, или долгорочни средства и долгорочни обврски со можност за повеќекратно одредување на цената. Поголемиот дел на монетарни средства и обврски се подложни на менување на цената за релативно краток временски период и било каква појава на неусогласеност по каматен ризик се смета за нематеријална.

29. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута се следните:

	<u>2004</u>	Во денари <u>2003</u>
1 USD	45.0676	49.0502
1 CHF	39.7085	39.3056
1 EUR	61.3100	61.2931